

Hyvä metsänomistaja

Metsiemme ympärillä käydään vilkasta keskustelua. Viimeisin niitti keskustelussa oli Metsäkeskuksen vuoden alussa julkaisema raportti ensiharvennuksista Keski-Suomessa. Yliharvennukset eivät ole yllätys tilanteessa, jossa teollisuus maksimoi voittojaan minimoimalla niin raaka-aineen- kuin puun korjuukustannuksia. Puun hintakehitystä kuvaa hyvin mäntykuitupuun hankintahakkuun hinnan romahdus ostovoimaan suhteutettuna (Metsälehdessä 23.12.2022). Kun vuonna 1983 piti myydä 34m³, on nyt myytävä 116 m³ mäntykuitupuuta saadakseen keskimääräistä kuukausipalkkaa vastaavan tulon. Metsänkorjuun pitää vastaavasti olla tehokkaampaa ja hakkuumäärien suurempia kuin 40 vuotta sitten.

Suomalaisella yksityismetsänomistajalla on keskimäärin noin 35 hehtaaria metsää. Niinpä metsän hakkaaminen on varsin harvinainen tapahtuma. Monella on metsään kokonaisvaltainen suhde, jossa metsä on pahan päivän vara, asuinympäristö, harrastuspaikka ja yhteys sukujuuriin. Se tiedetään, että metsä rakastaa kirvestä, mutta ei sentään pidä pilata sitä ylihakkuilla. Miten siis metsänomistajien pitää toimia, kun kuviot ovat pieniä ja niistä saatava myyntitulo on vähäistä? Toinen ongelma on kaupungissa asuvat, usein keskenään riitelevät perilliset, joiden yhteys metsiinsä on katkennut. Heidän tulevaisuuden näkymät voivat olla sumeat ja suhtautuminen metsien taloudelliseen hyödyntämiseen on kielteinen, koska muutenkin pärjätään. Tilannetta ei paranna ilmastomuutoksen ja luontokadon tuomat paineet. Heidän metsän jäävät hoitamatta, puut riukuuntuvat ja kokonaiskasvu ja hiilensidonta pysähtyy. Kolmas ryhmä metsänomistajia ei välitä muusta kuin, että saa vähäinenkin puun myyntitulon nyt ja heti. Hetken ilo ja vuosikymmenten haitta, jos hakkuualue jää hoitamatta.

Itse kuulun ensimmäiseen ryhmään metsänomistajia. Ensiharvennuksen olen ratkaissut harventamalla nuoria metsiämme omatoimisesti moottorisahalla. Siinä oppii paljon metsästä ja sen harvennuksesta varsinkin, jos joskus pitäisi ohjeistaa koneharvennusta. Kerään moottorikelkan rekeen puita sen minkä tarvitsen parin talon uunilämmitykseen. Loput puut, jos tarve vaatii, kaadan edistämään metsiemme monimuotoisuutta.

Koneellista ensiharvennusta voi olla järkevä tehdä yläharvennuksen tai jonkin kuvion päätehakkuun yhteydessä. Oman metsän yläharvennuksessa syntyneet väylät eivät olleet häiritsevän suuria, vaikka itse kaatokone oli suurin mahdollinen. Pahimmat haitat syntyvät urista puiden kuljetuksessa. Osaava konemies osaa minimoida väylähaitat eikä kaada ylen määrin, vaikka isäntä kyselisi aamuin illoin tulosta.

Jysemon toiminta jatkuu myös tänä keväänä monipuolisesti kiinnostavassa ja eduskuntavaalien kuumentamassa poliittisessa ympäristössä. Yhdistyksen hallitus laatima kevätohjelma on esitetty alla. Toivomme, että pääset osallistumaan jäseniltoihimme, matkoillemme oppimaan uutta ja olet valmis myös esittämään mielipiteitäsi. Ohjelma löytyy myös sivustoltamme.

Hyvää alkanutta vuotta toivottaa

Hannu Korpela

Tiedottaminen

Yhdistyksen nettiosoite on nyt jysemo.fi. Se on yksinkertainen muistaa ja kirjoittaa selaimen komentoriville. Mahdollisissa ongelmatilanteissa voit pyytää neuvoa joko soittamalla tai kirjoittamalla puheenjohtajalle. Pyrimme täydentämään nettisivuja siten, että sieltä löytyy tietoa metsäisistä tapahtumista. Sivustolle voi lähettää omia metsäisiä mielipiteitä ja kokemuksia, joita julkaisemme harkintamme mukaan.

Yhdistyksen tapahtumista tiedotetaan sähköpostille ja tarvittaessa kirjeillä. Lisäksi lähetetään tekstiviestejä varmistamaan ja täydentämään tiedotusta.

Metsälliset Webinaarit

Webinaarimuotoiset esitelmät ja luennot ovat kovasti yleistyneet. Suosittelemme osallistumista joka oman kännykän, tabletin tai PC:n avulla. Linkit Metsäkeskuksen uusimpiin valtakunnallisiin seminaareihin löytyvät Jysemon etusivulta. Pyrimme lisäämään linkkejä sivustolle sitä mukaan kun niitä saamme.

Jäsenillat

Kevään 2023 jäsenillat pidetään MATARA-salissa, Matarankatu 6, toinen kerros, JYVÄSKYLÄ. Kahvittelu alkaa klo 17.30 ja esitykset klo 18.00. Ilmoittaudu jäseniltään aina joko sivustollamme jysemo.fi tai lähettämällä tekstiviesti Hannu Korpelalle, 0400648391, tai sähköpostitse osoitteeseen korpehannu@gmail.com Ilmoittautuminen helpottaa tarjoiluiden järjestämistä.

Ohjelma

Ke 25.1. Puusta energiaa - Eija Alakangas

Eija on kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija, joka on tehnyt uransa turpeen ja bioenergian tutkimuksen parissa VTT:llä.

Ke 15.2. Yhteismetsä omistusmuotona, sen perustaminen, siihen liittyminen ja sen hallinto – Ilkka Laakso, Maanmittauslaitos Jyväskylä ja Mika Summala, Maanmittauslaitos Joensuu Kuulemme myös keskisuomalaisen yhteismetsän osakkaan kokemuksia.

Ke 15.3 Ensiharvennus – kuinka on tehty, kuinka pitää tehdä. Elinkeinopäällikkö Matti Virkkunen ja tietohallintopäällikkö Raito Paananen KS Metsäkeskus. Aiheeseen liittyen mahdollisesti ohjattu kevätretki metsään.

Ke 12.4 Metsänhoidon perusasiat: sekametsän perustaminen ja turvemetsien käsittely. metsänhoitopäällikkö Tiina Laine, MetsäGroup, Suonenjoki

Ke 10.5 Vuosikokous klo 17.00, ravintola Primus. Kokouksen jälkeen illallinen Primuksessa

Matkat

La 17-su 18.6 Kesämatka Punkaharjulle.

Edellinen kesämatka Punkaharjulle tehtiin 2017. Kuitenkin Punkaharju on aina ajankohtainen matkakohde ja mukava kerrata muistot. Koska matka on viikonloppuna, myös töissä käyvillä jäsenillämme on parempi mahdollisuus osallistua matkalle. Matkasta ja sen hinnasta ilmoitetaan myöhemmin, kun ohjelman yksityiskohdat tarkentuvat.

La 12.8 Opintomatka Pyhähäkin kansallispuistoon

Pyhähäkki on aina ajankohtainen ja mielenkiintoinen metsäkohde riippumatta siitä onko siellä jo käynyt vai ei.

Jäsenmaksun laskutus

Yhdistyksen jäsenmaksu 2023 on edelleen 25 €. Lasku jäsenmaksusta lähetetään sähköpostitse helmikuun alussa. Jos sähköposti puuttuu, lasku lähetetään kirjeitse.

Tammikuun puheenvuoro

Metsämme EU:n silmin

Parissa aiemmassa jäsenkirjeessämme (1/21 ja 1/22) sekä tapaamisissamme on ollut puhetta siitä, mitä EU metsillemme on tarjoamassa. EU:n Green Deal tavoitekehikko on tuottanut jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä ohjaavia direktiivejä (esim. energiadirektiivi), varsinaisia lakeja (esim. ilmastolaki) ja niihin liittyviä delegoituja asetuksia (esim. taksonomia-asetus), varsinaisia asetuksia (esim. maankäyttöön liittyvä hiilinieluasetus, LULUCF sekä metsäkatoasetus, strategioita (esim. biodiversiteettistrategia ja siihen liittyvä ennallistamisasetus).

Mielenkiintoisia ovat tiedot uudesta uusiutuvan energian direktiivistä, jossa esim. jäsenvaltioiden puupolttoaineet jaotellaan kestäviin ja ei-kestäviin historiallisen käytön perusteella.

EU:n edellä oleva säädäntä nojaa ilmastotavoitteisiin ja luontokadon torjuntaan

Kaikilla edellä mainituilla päätöksillä on suora vaikutus metsiemme käyttöön. Suomen osalta perustavoite on ilmeisesti suojelu, joka voi vaikuttaa loogiselta Euroopan vinkkelistä, meillähän metsää on.

Monet säädökset ovat yllättäneet, vaikka ne kaikki ovat olleet nykyisen, osin edellisenkin, komission toiminta-ajandalla. Voikohan olla niin, että emme ole olleet alunperinkään vaikuttamassa riittävästi säädösten valmistelussa. Mutta kehitykseen emme ole varautuneet.

Metsätalouden pitäisi aina sovittaa paikallisen kasvillisuusvyöhykkeen olosuhteisiin meillä pohjoiseen ja boreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen. Emmehän mekään viininviljelyä ole saksalaisille ohjeistamassa.

Kansalliselle metsäpolitiikallamme, jonka piti kuulua EU:n perussopimuksen mukaan jäsenvaltioille, ei näytä jäävän juuri tilaa.

Petteri Taalas, Maailman Ilmatieteen Järjestöjen pääsihteeri, on todennut, että vain Suomessa metsät ovat ilmastokeskustelussa tikun nokassa, vaikka fossiilitaloudesta luopuminen on ilmastotavoitteiden kannalta ydinjuttu. Hän sanoo edelleen, että poliittisessa päätöksenteossa on otettava huomioon ilmastotoimien vaikuttavuus talouteen, työllisyyteen, kansalaisiin ja omaisuuden arvoihin.

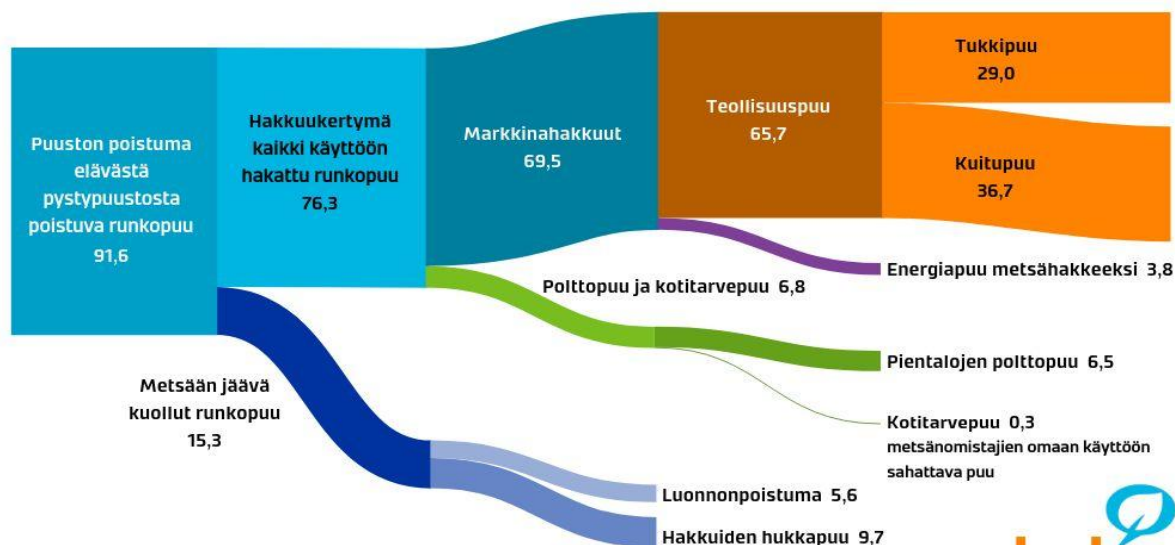
Metsätase

2021 metsiemme kasvu, jonka arvio oli 103 mm³, ylitti jälleen vuotuisen poistuman 91,6 Mm³ (hakkuut ja muu puuston poistuma). Näin on ollut joka ikinen vuosi viimeisten viidenkymmenen vuoden aikana. Todettakoon, että tänä aikana metsiimme on sitoutunut 1000 miljoonaa tonnia hiilidioksidia, monien toimenpiteiden ansiosta. Siitä eivät metsäomistajat juuri kiitos ole saaneet, eikä sitä muistetaakaan.

Oheisena Luonnonvarakeskuksen (LUKE) vahvistama metsätase vuodelta 2021. Koska kasvun arvio oli 103 Mm³, metsämme sitoivat yli 10 miljoonaa tonnia hiilidioksidia.

Mutta paljon esillä ollut maankäyttösektori muuttuikin päästölähteeksi, kun metsänielu ei korvannutkaan muita sektorin osa-alueiden päästöjä. Tämän tilanteen alkulähde on EU:n nielupolitiikassa, jossa vuosia sitten keksittiin, että nielu muuttuu päästökseksi, mikäli nielu ei ole niin suuri kuin politiikassa haluttiin, tehtiin LULUCF-asetus. Mittausmenetelmätkin lienevät muuttuneet ja laajentuneet. Laskennassa voi olla erilaisuuksia eri maiden välillä, suurimerkityksellisiä ne eivät kuitenkaan voi olla. Esimerkinomaisesti: turve on Ruotsissa uusiutuvaa biomassaa, Suomessa ei.

Puuston poistuman ja hakkuiden runkopuu 2021 (milj. m³)

Runkopuun lisäksi metsistä korjattiin vuonna 2021 yhteensä 2,7 miljoonaa kuutiometriä latvusmassaa ja kantoja.

Metsät ovat tärkein työkalumme fossiilitalouden syrjäyttämisessä ja hiilinielujen vahvistamisessa.

Jos Suomessa ilmaston nimissä alettaisiin rajoittaa hakkuita, hakkuut siirtyisivät muihin maihin. Se tarkoittaa että ulkoistamme ilmasto-ongelmaa muualle sen sijaan että harjoittaisimme edelleen kestäväää ja kehittyvää metsätaloutta Suomessa. Sellun, kartongin ja lankun kysyntää emme voi säädellä.

Metsänomistajina meidän tulee pitää metsät elinvoimaisina, hoitaa hyvin ja ajallaan taimikot ja nuoret metsät ja uudistaa metsiköt vasta uudistuskypsinä. Tietoa on. Hoitamattomuus ei ole positiivinen ilmastoteko.

Erityisesti ensiharvennusten toteuttaminen antaa aiheen myöhemmin pitkäänkin juttuun ja metsäretkeen. Luontokatoa, metsäkatoa ja ennallistamista sekä metsiemme kasvua käsitellään seuraavassa jäsenkirjeessä. Jäsenilloissamme pyrimme käsittelemään metsädebatissa esiin otettuja näkökulmia ja kannanottoja.

Timo Kalliola